

मराठी

18 मार्च 2024

राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय बातम्या

उल्लास उपक्रम

संदर्भ:

- शालेय शिक्षण आणि साक्षरता विभाग (DoSEL), शिक्षण मंत्रालय, भारत सरकार, 23 राज्यांमध्ये 17 मार्च 2024 रोजी ULLAS - नव भारत साक्षरता कार्यक्रम अंतर्गत पायाभूत साक्षरता आणि संख्यात्मक मूल्यमापन चाचणी (FLNAT) आयोजित करत आहे.

बद्दल:

- भारत सरकारने सर्व शिक्षेसाठी (पूर्वी प्रौढ शिक्षण म्हणून ओळखले जाणारे) शिक्षणाच्या सर्व पैलूंना राष्ट्रीय शिक्षा धोरण 2020 शी जुळवण्यासाठी आर्थिक वर्ष 2022-2027 च्या कालावधीसाठी सर्वसमाजात सर्वजीवनभर शिक्षणाची समज (ULLAS) ही नवीन केंद्र पोषित योजना मंजूर केली आहे.
- या योजनेची उद्दिष्टे केवळ मूलभूत साक्षरता आणि संख्यात्मकता प्रदान करणे नव्हे तर 21 व्या शतकातील नागरिकांसाठी आवश्यक असलेले इतर घटक देखील समाविष्ट करणे आहे.
  - गंभीर जीवन कौशल्ये (आर्थिक साक्षरता, डिजिटल साक्षरता,
  - व्यावसायिक कौशल्ये, आरोग्य सेवा आणि जागरूकता, मुलांची काळजी आणि शिक्षण आणि कुटुंब कल्याण;
  - व्यावसायिक कौशल्य विकास (स्थानिक रोजगार मिळवण्याच्या दृष्टीकोनातून);
  - मूलभूत शिक्षण (प्राथमिक, मध्यम आणि माध्यमिक टप्प्यातील समानतेसह)
  - आणि सतत शिक्षण (कला, विज्ञान, तंत्रज्ञान, संस्कृती, क्रीडा आणि करमणूक, तसेच गंभीर जीवन कौशल्यांवरील अधिक प्रगत सामग्री यासारख्या स्थानिक विद्यार्थ्यांना स्वारस्य किंवा वापराच्या इतर विषयांसह आकर्षक प्रौढ शिक्षण अभ्यासक्रमांसह).
- ही योजना ऑनलाइन पद्धतीने स्वयंसेवकाच्या माध्यमातून राबविण्यात येणार आहे.
- देशातील सर्व राज्ये/केंद्रशासित प्रदेशांमधील 15 वर्षे आणि त्याहून अधिक वयोगटातील अ-साक्षरांना या योजनेत समाविष्ट केले जाईल.
- ULLAS ॲप, Android आणि iOS दोन्हीवर उपलब्ध आहे, NCERT च्या DIKSHA पोर्टलद्वारे शिक्षणाऱ्यांना विविध शिक्षण संसाधनांमध्ये प्रवेश करण्यासाठी वापरकर्ता-अनुकूल आणि परस्परसंवादी डिजिटल गेटवे प्रदान करण्यासाठी लॉच करण्यात आले.

DIKSHA पोर्टलबद्दल वाचा.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

लमितीये सराव - 2024

Indian Army contingent departing for the joint military exercise "Exercise Lamitiye - 2024"

संदर्भ:

- SDF (सेशेल्स डिफेन्स फोर्स) सोबत संयुक्त लष्करी सराव "लमितीये-2024" च्या दहाव्या आवृत्तीत भाग घेण्यासाठी भारतीय लष्कराची तुकडी सेशेल्सला रवाना झाली.
- क्रेओलमध्ये लमितीये शब्दाचे अनुवादन "मैत्री" असे होत असून, 2001 पासून सेशेल्समध्ये आयोजित द्वैवार्षिक कार्यक्रम आहे.
- भारतीय लष्कराच्या गोरखा रायफल्स आणि एसडीएफचे प्रत्येकी 45 जवान या सरावात सामील होतील.

ध्येय:

- शांतता राखण्याच्या ऑपरेशन्सवर संयुक्त राष्ट्र चार्टरच्या अध्याय VII अंतर्गत अर्ध-शहरी वातावरणात उप-पारंपारिक ऑपरेशन्समध्ये इंटरऑपरेबिलिटी वाढवणे.
- शांतता राखण्याच्या ऑपरेशन्स दरम्यान सहकार्य आणि इंटरऑपरेबिलिटी वाढवणे.
- द्विपक्षीय लष्करी संबंध मजबूत करणे आणि कौशल्ये, अनुभव आणि चांगल्या पद्धतींची देवाणघेवाण करणे.

तक्रार निवारण मूल्यमापन निर्देशांक

संदर्भ:

- गृह मंत्रालयाने तक्रार निवारण मूल्यमापन निर्देशांक (GRAI) मध्ये 2023-24 मधील शीर्ष 10 मंत्रालयांमध्ये सातत्याने स्थान दिले आहे, सर्व 15 निर्दिष्ट निर्देशकांमध्ये चांगली कामगिरी केली आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- प्रशासकीय सुधारणा आणि सार्वजनिक तक्रार विभाग (DARPG) ने GRAI ची संकल्पना आणि रचना केली.
- उद्दिष्ट: GRAI चे उद्दिष्ट संस्थांबद्दल तुलनात्मक दृष्टिकोन मांडणे आणि तक्रार निवारण यंत्रणेत सुधारणा करण्यासाठी त्यांची ताकद आणि क्षेत्रे हायलाइट करणे आहे.
- पॅरामीटर्स: कार्यक्षमता, अभिप्राय, डोमेन आणि संस्थात्मक बांधिलकी या चार आयामांवर आधारित रँक करण्यासाठी सर्वसमावेशक निर्देशांक वापरला गेला.
- डेटा स्रोत: केंद्रीकृत सार्वजनिक तक्रार निवारण आणि व्यवस्थापन प्रणाली (CPGRAMS) मधील डेटा.

CPGRAMS:

- सेंट्रलाइज्ड पब्लिक ग्रीव्हन्स रिड्रेस अँड मॉनिटरिंग सिस्टीम (CPGRAMS) हे सेवा वितरणाशी संबंधित कोणत्याही विषयावर सार्वजनिक अधिकाऱ्यांकडे त्यांच्या तक्रारी मांडण्यासाठी 24x7 नागरिकांना उपलब्ध असलेले ऑनलाइन व्यासपीठ आहे.
- हे भारत सरकार आणि राज्यांच्या सर्व मंत्रालये/विभागांशी जोडलेले एकच पोर्टल आहे.

- प्रत्येक मंत्रालय आणि राज्यांना या प्रणालीमध्ये भूमिका-आधारित प्रवेश आहे. CPGRAMS हे गुगल प्ले स्टोरद्वारे डाउनलोड करण्यायोग्य स्वतंत्र मोबाइल ॲप्लिकेशन आणि उमंग सह एकत्रित मोबाइल ॲप्लिकेशनद्वारे देखील नागरिकांना उपलब्ध आहे.

पांडवुला गुहा

संदर्भ:

- अलीकडे, पांडवुला गुहाला तेलंगणातील एकमेव भू-वारसा स्थळ म्हणून अधिकृतपणे मान्यता मिळाली आहे.

बद्दल:

- जयशंकर भूपालपल्ली जिल्ह्यात स्थित, हा भूवैज्ञानिक चमत्कार हिमालयाच्या टेकड्यांपूर्वीचे आहे.
- 1990 मध्ये शोधून काढलेल्या, मेसोलिथिक ते मध्ययुगीन काळापर्यंतचा समृद्ध इतिहास दर्शविणारी असंख्य प्रागैतिहासिक वस्ती स्थळे आहेत.
- चित्रे, शिल्प आश्रयस्थान आणि मानवी वस्तीच्या पुराव्यासाठी हे ठिकाण प्रसिद्ध आहे.
- गुहेतील चित्रे, हिरव्या, लाल, पिवळ्या आणि पांढऱ्या रंगद्रव्यांमध्ये, भूमितीय रचना आणि ठसे दर्शवतात.
- ही चित्रे प्रागैतिहासिक शिल्प कलेची एक अनोखी अंतर्दृष्टी देतात, जी गुहेच्या भिंती, छत आणि दगडांवर आढळतात.
- शिल्प कलेमधील उल्लेखनीय चित्रणांमध्ये बायसन, काळवीट, वाघ आणि बिबट्या यांसारख्या विविध वन्यजीवांचा समावेश आहे.
- याव्यतिरिक्त, स्वस्तिक सारखी चिन्हे, वर्तुळे आणि चौरस यांसारख्या आकारांसह आणि धनुष्य, बाण, तलवारी आणि भाला यांसारखी शस्त्रे उपस्थित आहेत.

भू-वारसा स्थळ:

- पांडवुला गुहा सारखी भौगोलिक-वारसा स्थळे, महत्त्वपूर्ण वैज्ञानिक, शैक्षणिक, सांस्कृतिक किंवा सौंदर्यविषयक मूल्य असलेली भौगोलिक वैशिष्ट्ये आहेत.
- त्यामध्ये पाठ्यपुस्तकातील भौगोलिक भूदृश्ये, अद्वितीय खडक किंवा खनिज प्रकार, दुर्मिळ जीवाश्म किंवा शिक्षण आणि संशोधनाशी संबंधित इतर भौगोलिक वैशिष्ट्ये असू शकतात.
- भूतकाळातील घटनांमध्ये भूमिका बजावलेल्या भूदृश्यासह अशा स्थळांना सांस्कृतिक किंवा ऐतिहासिक महत्त्व देखील असू शकते.
- सौंदर्यदृष्ट्या, या साइट्स त्यांच्या भौगोलिक वैशिष्ट्यांमुळे किंवा प्रक्रियेमुळे दृष्यदृष्ट्या मोहक असू शकतात, अनेकदा पर्यटकांना आकर्षित करतात आणि स्थानिक क्षेत्राला आर्थिक लाभ देतात.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia
